



*pippi
langstrømpe*

verdens stærkeste

LÆRERVEJLEDNING

folketeatret | børn og unge



OM FORESTILLINGEN

MANUSKRIFT: Astrid Lindgren

DRAMATISERING: Jonna Nordenskiöld

KOMPONIST: Georg Riedel og Jan Johansson

OVERSÆTTELSE: Ninette Mulvad

INSTRUKTION: Birgitte Næss-Schmidt

BEARBEJDELSE: Ninette Mulvad og Birgitte Næss-Schmidt

SCENOGRAFI: Benjamin La Cour

KAPELMESTER, ARRANGØR: Anders Ortman

MUSIKERE: Tine Vitkov og Ida Nørby Sørensen

MEDVIRKENDE: Siw Ulrikke Maibom, Martin Ivan, Signe Skov, Jacob Weble, Albert Stein Ankerstjerne, Morten Christensen, Pernille Schrøder, Linea Høeg Olsen, Jeppe Kaas Vad, Linette Stamp Christensen.

VELKOMMEN!

Du sidder her med Folketeatrets lærervejledning til forestillingen *Pippi Langstrømpe*. Materialet henvender sig til indskoling, og tanken er, at du kan lade dig inspirere til før- og efterarbejde med forestillingens tematikker. Her får du nogle forslag og idéer til, hvordan du kan være med til at gøre teaterbesøget så spændende og interessant som muligt for eleverne. Du kender din klasse bedst, så læg til eller træk fra, som det passer i din undervisning. Vi håber, I får en spændende teateroplevelse, der giver inspiration til samtale og videre arbejde med de oplevelser, I har fået sammen.

PIPPI LANGSTRØMPE

HANDLING

Pippi Langstrømpe er den klassiske historie om barnet, der bryder med de voksnes normer for, hvad der forventes af et barn. Pippi Langstrømpe inspirerer og engagerer stadig en hel verden og sætter fokus på relationen mellem voksne og børn. Det er en ny fortolkning, men rummer flere af de klassiske småhistorier fra bøgerne og serien; fx når Pippi flytter ind, går på 'kaffekalas' og skal drage afsted på de syv have med sin far. Forestillingens overordnede tema er, hvor stærk Pippi faktisk er – hun bor jo helt alene, men den sætter også fokus på forskellige familiemønstre, og hvad der egentligt er det normale?

MERE OM FORESTILLINGEN

Forestillingen er opbygget som en kollage af de forskellige småhistorier om Pippi, som er vævet sammen til en historie. Rammefortællingen er, at Pippi er blevet væk fra sin mor og far, og nu venter på, at Far skal finde hende igen. Pippi er vant til at klare sig selv og ser ikke det store problem i ikke at være sammen med sin mor og far – på trods af at hun savner dem. Der er velkendte sekvenser og sange med i forestillingen. På scenen er der en drejescene, der underbygger de forskellige dele af fortællingen. Scenografien er abstrakt og lysbaseret.

VI SKAL SE TEATER!

Har din klasse før været i teatret sammen, kan en god måde at forberede eleverne være at tænke tilbage på, hvordan det var. Hvor var det? Hvilket stykke var det, og hvad handlede det om?

Har I ikke før været i teatret sammen?

Tal gerne om børnenes tanker og spørgsmål om dét at gå i teatret.

HVORDAN BLIVER EN TEATERFORESTILLING TIL?

En anden god måde at forberede børnene på er at tale om, hvordan en teaterforestilling bliver til. Du kan fortælle følgende:

- De otte skuespillere, to musikere og to artister har sammen med instruktøren øvet sig på at spille forestillingen i ca. otte uger.
- Der er mange mennesker, der har arbejdet med at lave den her forestilling, men I kommer kun til at møde dem, der står på scenen.
- Bag scenen er der en lydtekniker, lystekniker, forestillingsleder, monitorperson, rekvisitør og sceneafvikler.
- Instruktøren har besluttet hvor skuespillerne skal stå og gå og forklaret dem hvorfor.
- En dramatiker har hjulpet med at skrive stykket til teater.
- En oversætter har oversat sproget fra svensk til dansk.
- En lysdesigner har bestemt, hvordan lyset skal være.
- En scenograf har bestemt, hvordan scenen skal se ud.
- En komponist har skrevet musikken til forestillingen.
- En kapelmester leder musikken på scenen.
- En kostumier har designet tøjet, skuespillerne har på.
- Flere skræddere har syet tøjet og hattene, de har på.
- En/flere snedkere har bygget scenografien efter scenografens tegninger.
- En grafiker har lavet plakaten og billedet.
- Ud over dem er der også mange andre, der arbejder med forestillingen, fx. marketingsafdelingen, salgsafdelingen, administrationen og forhuspersonalet.

GENNEMGÅ PRAKTISK INFORMATION

Forbered eleverne på det praktiske omkring teaterbesøget. Tal med klassen om, hvor I skal se stykket, og at der formodentligt kommer til at være andre klasser fra andre skoler i salen, der også skal se forestillingen.

FORTÆL DEM:

- Hvor stykket spiller: Folketeatret, Nørregade 39, på Store Scene.
- Hvornår I skal se stykket, og hvorvidt I skal tale om stykket inden og efter.
- Hvordan I kommer derhen.
- At man tager sit overtøj af i foyeren, og at der er toiletter.
- At der er mange andre elever i salen samtidig.
- At der bliver ringet med klokken, ligesom i et frikvarter, når man skal gå ind og finde sine pladser.
- At der bliver mørkt i salen, når stykket begynder.
- At der er 20 minutters pause midt i forestillingen, hvor man kan gå på toilettet eller strække benene.
- At man klapper ad skuespillerne, når stykket er slut.
- Hvordan adskiller teaterforestillinger sig fra fx film.

KIG PÅ BILLEDERNE

Her er et billede fra forestillingen. Tal med eleverne om, hvad billedet forestiller, og hvorfor det ser ud, som det gør. Hvad betyder farverne? Hvad føler de, når de kigger på billedet? Hvad tror de, det handler om? Skriv elevernes tanker ned på tavlen eller på store stykker papir. Gem det til senere.



ORDLISTE TIL PIPPI LANGSTRØMPE

I *Pippi Langstrømpe* bliver der brugt en række ord og virkemidler, der måske kan være svære at forstå for nogle børn. Derfor har vi samlet en liste med ting, som I med fordel kan tale om i klassen inden jeres teaterbesøg.

ORD OG VENDINGER

URETFÆRDIGT: Pippi synes, det er uretfærdigt, at Tommy og Annika får ferie, og hun ikke får. Derfor vil hun begynde i skole – så hun også kan få ferie.

PRUSSELUSKEN: En kvinde, der vil hjælpe Pippi med at komme på børnehjem, da hun ikke bor med sin mor eller far. Pippi mener, at hun jo er et barn, og Villa Villekulla er hendes hjem. Derfor har hun allerede et børnehjem. I virkeligheden hedder hun Frøken Prusselius.

BØRNEHJEM: Er et bosted for børn, som har forældre, der ikke kan passe på dem hele tiden.

VERDENSKLASSEN: Pippi mener, at hun lærer hele tiden, og derfor går i verdensklassen. I verdensklassen lærer hun alt det, hun mener, at hun skal bruge for at klare sig.

PLUTTIFIKATION: Da Pippi begynder i skole, spørger læreren, om hun kan multiplikation, som er en slags matematik. Det er usikkert, om Pippi gør det – men hun siger det forkert for at gøre grin med læreren.

BØRNEFJENDSK: Efter at Pippi har mødt Prusselusken, kalder Pippi Prusselusken for børnefjendsk, da Pippi ikke synes, at der er grund til, at hun skal flytte på børnehjem, og frem for alt, at Prusselusken slet ikke lytter til, hvad Pippi selv synes.

BORDSKIK: Da Pippi bliver inviteret til aftensmad hos Tommy og Annika, er hun lidt urolig, fordi hun ikke har lært bordskik endnu. Hun kender ikke de regler, der er, når man spiser sammen med andre.

KONVERSERE: Pippi er også lidt nervøs for, at hun ikke ved, hvilke regler der er, når man taler og spørger ind til de andre gæster.

LØGNHISTORIER: Pippi fortæller vilde og fantasifulde historier, der ikke er helt sande.

KURREKUREDUTØEN: Pippis far er blevet konge på Kurrekuredutøen som ligger langt væk et sted i de syv have.

AFSKEDSFEST: Da Pippi skal til at rejse med sin far, holder de en fest for at tage afsked med deres venner.

VIRKEMIDLER OG HANDLING

DREJESCENE: På midten af scenen er der en rund forhøjning. Det kaldes en drejescene, og den kan snurre rundt. På den kan der med hjælp af lys og lyd skabes forskellige rum og steder. Fx hjemme hos Pippi eller hjemme hos Tommy og Annika.

FORSKELLIGT LYS I FORESTILLINGEN: Pippis farver er lyserød, gul og blå i klare, legefulde farver: Når vi skal forestille os, at vi er hjemme hos Pippi, bliver farverne på væggen blå, gul og lyserød. Det hjælper os med at huske, at vi er inde i Pippis hus. Hos Tommy og Annika er lyset på bagvæggen grå og brun.

VILLA VILLEKULLA: Pippis hus er et lille dukkehus på scenen, en miniature. Den bruges til at vise, hvordan huset ser ud på ydersiden. Når vi er hjemme hos Pippi, hænger der en gul hængekøje fra tre metalstænger. Og væggen bagved har Pippis farver.

HÆNGEKØJE: Pippi ligger i hængekøjen, som er hendes seng, og så kan publikum forestille sig, at hun er inde i Villa Villekulla.

PIPPI TALER MED MOR: Pippi taler til sin mor i himlen hver aften og fortæller hende, hvad hun oplever, og hvad hun tænker om det.

PIPPI TALER MED SIN FAR: Når Pippi taler med sin far, kigger hun i en piratkikkert. Det gør hun, så vi skal forstå, at hun taler til sin far, som er kaptajn og langt borte.

PIPPI OG HENDES FAR SYNGER KALLE THEODOR-SANGEN: Når Pippi og hendes far synger sammen, ændres farverne omkring dem til mørkeblå. Det er for at vise at det er nat, der hvor de er og at de ikke er sammen lige nu. Det betyder, at de savner hinanden og tænker på at finde hinanden igen.

PIPPI, TOMMY OG ANNIKA SPISER SLIK: For at vise, hvor meget og sjovt det er at spise alt slikket, bliver musikken skruet op i et højere tempo, og lyset skifter hurtigt. Det gør det, for at vi skal forestille os, hvor sjovt det er. Når de bliver helt propmætte, bliver musikken langsommere, og lyset går tilbage til det gamle.

VERDENSKORTET BLIVER HÆNGT OP: Da Pippi starter i skole, bliver der hængt et verdenskort op. Det gør, at vi forstår, at hun er i et klasselokale.

EFTER BESØGET

SPØRGSMÅL AT TALE OM

Teater er en fælles begivenhed, som hver elev oplever på sin helt egen måde.

Lad derfor eleverne sidde stille og tænke forestillingen igennem og måske lade dem tegne det, de husker. Det kan være teknikken, lyset, musikken, kostumerne eller hesten mv. Start derefter samtalen. Hvad er elevernes oplevelse af forestillingen? Der er ingen rigtige eller forkerte svar – det er det skønne ved teater!

Du kan opfordre eleverne til at undgå udtryk som ”sjov”, ”kedelig”, ”god” eller ”dårlig” ved at spørge ind til, hvad forestillingen betyder for dem og hvad den handler om, og ikke så meget hvad de synes om den.

Herefter kan I sammen reflektere over, hvad forestillingen egentlig prøver at fortælle publikum. Findes der et eller flere temaer?

STYRKE

- Hvem, synes eleverne, er stærk i forestillingen og hvorfor?
- Hvad vil det sige at være stærk?
- Hvornår er man stærk?
- Hvordan føles det at være stærk?
- Kan man være stærk på forskellige måder?

SAVN

- I forestillingen taler Pippi til sin mor, som er i himlen – hvorfor gør hun det?
- Hvad betyder det at savne?
- Savner Pippi nogen eller noget i forestillingen?
- Savner du nogen eller noget lige nu?
- Hvordan har man det i kroppen, når man savner?

FAMILIE

- Har Pippi en familie? Og hvis ja – hvordan ser den ud?
- Har Tommy og Annika en familie?
- Hvad er en familie?
- Hvordan kan man være familie?
- Hvorfor har man en familie?

Hvorfor arbejde videre med stykket i

klassen? Et af formålene er at tage godt imod elevernes oplevelser og gennem spørgsmål og iscenesættelse starte samtaler og refleksioner om det, som er vigtigt for dem. Et andet formål er at give eleverne tid og plads til at bevidstgøre og bearbejde, hvad de har set, og give dem mulighed for at reflektere over oplevelsen og deres egen virkelighed.

TEGNEOPGAVE 1

Lad eleverne sætte sig med et stykke papir og instruer dem i at tegne den scene, som de synes, er den vigtigste eller den sjoveste. De skal tegne scenen og bagefter beskrive den med ord eller små sætninger enten på skrift eller fælles i klassen. Sæt dem sammen to og to eller få en fælles snak i klassen og lad dem beskrive deres tegninger for hinanden. Har nogen af dem valgt samme scene?

TEGNEOPGAVE 2

Lad eleverne sætte sig med et stykke papir. De skal lave en handlingsbro over fortællingen. De skal tegne og skrive et ord eller en sætning til hvert billede. Med fokus på start – midte – slutning.

ØVELSER I KAN LAVE SAMMEN I KLASSEN

MINDER PÅ LINJE

Bed eleverne om at lukke øjnene og mindes noget, som skete i forestillingen. De får derefter lov til hver især at sige, hvad de husker (og husker man det samme som nogle af de andre, er det helt ok). Hver især har lov til at have sit eget minde om forestillingen, og der findes ikke rigtigt og forkert.

Når alle har fortalt det minde, de husker fra forestillingen, skal I forestille jer, at der går en usynlig linje gennem klasselokalet. Den ene ende er starten på forestillingen, og den anden er slutningen. Eleverne skal nu stille sig i den rækkefølge ud fra det, de husker, der kommer i forestillingen. Man må gerne hjælpes ad med at huske, hvis det er svært, og hvis det ikke bliver præcist, er det helt ok. Bed derefter eleverne om at fortælle deres minde fra forestillingen igen, men nu fra start til slut.

Derefter kan I hjælpes ad med at mindes flere ting fra forestillingen, som ikke er blevet sagt, og placere det på jeres minde-linje.

LAV EN ENKEL KARAKTERANALYSE

Lav øvelsen i små grupper eller i hele klassen.

Hvis I skal gøre det i klassen, så vælg en karakter fra forestillingen og bed eleverne diskutere nedenstående spørgsmål.

Hvis de er inddelt i små grupper, lader du dem vælge forskellige karakterer fra stykket, som de bagefter skal præsentere for hinanden. Det kan også her være en god idé at minde dem om, at der ikke er rigtigt og forkert. Det, gruppen synes om karakteren, er korrekt, simpelthen. De andre må gerne synes noget andet, og det er heller ikke forkert.

- Hvem var karakteren?
- Hvordan var karakteren klædt?
- Hvad ville karakteren i stykket?
- Hvad lavede karakteren i stykket?
- Hvorfor gjorde karakteren, som han/hun gjorde?

VEND TILBAGE TIL FORESTILLINGS-BILLEDET

Nu hvor de har set forestillingen, hvad synes de nu, at forestillingen handler om? Bed eleverne fortælle, hvad de synes, at stykket handler om. Husk dem på, at der ikke findes rigtigt og forkert. Et stykke handler om flere forskellige ting og kan handle om noget forskelligt for dig og mig. Bed dem tale to og to eller i mindre grupper. Skriv på tavlen eller på et stort stykke papir hvad de synes, at stykket handler om. Vend tilbage til de noter, eleverne skrev om billedet, inden de så forestillingen. Blev den, som de forventede? Hvad var det samme, og hvad var anderledes?

ALLE SOM!

Opstil ligeså mange stole som der er børn i klassen plus en ekstra stol i en ring. Alle elever sidder på en stol, og en stol er tom. Kom med en påstand til klassen og alle, der er enige, skal skifte stol. Er man ikke enig, bliver man bare siddende. Husk på ikke at stille en påstand, som du som lærer/pædagog har et rigtigt svar på – det skal være en påstand, hvor det ikke er muligt at svare rigtigt eller forkert, og hvor man kan kigge på det fra forskellige sider.

FORSLAG TIL PÅSTANDE:

- Man kan være familie på forskellige måder
- Nogle gange er det uhyggeligt at være alene
- Nogle gange stiller voksne for store krav til børn
- Voksne ved ikke altid bedst
- Børn i dag har samme problemer som i gamle dage
- Nogle gange er jeg bange for mørke
- Søgkende er en god ting
- Voksne siger ofte ting, jeg ikke forstår
- Man kan være hjemme flere steder
- Man kan danne familie med venner
- Man kan vælge sin familie

KOMPARATIV ANALYSE

ANMELDELSER – BOG VS. TEATERSTYKKE

Læs bogen, enten sammen eller hver for sig, og se teaterstykket. Lad eleverne lave en anmeldelse af begge dele – bed dem derefter sammenligne deres anmeldelser.

Brug evt. skabelonen fra opgaveskyen.dk, bagerst i denne vejledning, til anmeldelserne.

LÆS HØJT ELLER LAD ELEVERNE LÆSE SELV:

Bogen om Pippi Langstrømpe, Astrid Lindgren, (Gyldendal, 2015)

FORSLAG TIL KOMPARATIVE SPØRGSMÅL:

- Er det de samme tematikker?
- Hvem fortæller historien?
- Hvordan ser farverne ud?
- Hvilken tid lever karaktererne i?
- Er det realistisk, magisk eller naturalistisk?
- Er der en forskel i, hvordan det ender?
- Fortæller filmen/bogen og teaterstykket samme historie?
- Hvis der er forskel – hvad er så forskelligt?
- Hvilke virkemidler bliver der brugt?

LILLE TEATER-ORDBOG

Gem den gerne

SCENOGRAFI	scenerummet med vægge, gulv og møbler mv. som er lavet af en scenograf
KOSTUME	skuespillernes tøj som er lavet af en kostumier
MASKE	skuespillernes maske, sminke og frisure som er lavet af en maskør
INSTRUKTION	valg af helhed og hvad skuespillerne skal gøre på scenen er en instruktørs valg
KOREOGRAFI	danse eller bevægelse i stykket som er lavet af en koreograf
DRAMATIKER	den som har skrevet stykket
KOMPOSITØR	den som har lavet musikken i stykket
LYSDESIGNER	den som har besluttet, hvordan lyset skal være i stykket
REKVISITTER	de ting der er på scenen, er lavet/skaffet af en rekvisitør
KARAKTER	rollefigur i forestillingen

LÆSETIPS

Det blev en sommerfugl, Kulturministeriet,
<https://emu.dk/dagtilbud/det-paedagogiske-grundlag/det-blev-en-sommerfugl>

Når de voksne er nysgerrige: en guide til filosofiske samtaler i børnehøjde
Michael Højlund Larsen, 2016,

FILM-TIPS:

Astrid Lindgrens serie fra 1969
https://www.dr.dk/drtv/serie/pippi-langstroempe_152187

STED/MILJØ

Her foregår det meste af historien:

GENRE

Fakta Fiktion

Bogens genre er:

- Fantasy Eventyr
 Lyrik Dagbog
 Krimi Gys
 Science fiction Myte/saga

Det kan jeg se fordi:

MIN VURDERING

Jeg giver bogen:



Det gør jeg fordi:

Det kunne jeg lide

Det kunne jeg ikke så godt lide:

BOGANMELDELSE

LAVET AF

Dato:

BOGENS INFO

Titel:

Forfatter:

Jeg startede med at læse:

Jeg blev færdig:

Sider i bogen:

Antal kapitler:

STED/MILJØ

Her foregår det meste af historien:

GENRE

Fakta Fiktion

Forestillingens genre er:

- Fantasy Eventyr
 Lyrik Dagbog
 Krimi Gys
 Science fiction Myte/saga

Det kan jeg se fordi:

MIN VURDERING

Jeg giver forestillingen:



Det gør jeg fordi:

Det kunne jeg lide

Det kunne jeg ikke så godt lide:

TEATERANMELDELSE

LAVET AF

Dato:

FORESTILLINGENS INFO

Titel:

Teater:

Instruktør:

Jeg så forestillingen den:
